

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΝΙΚΟΣ ΠΟΥΛΑΝΤΖΑΣ

ΕΥΡΩΠΗ
& ΚΟΣΜΟΣ

Κάρλος Σάντσεθ Μάτο (Carlos Sánchez Mato)¹

Ο ισπανικός Προϋπολογισμός 2021: ένα πρώτο βήμα μόνο, αλλά ένα καλό πρώτο βήμα

Μετάφραση : Μαρία Χαΐδοπούλου-Βρυχέα²

Όχι. Δεν έχουμε τελειώσει με το θηρίο του νεοφιλελευθερισμού που χρησιμοποίησε τις πολιτικές λιτότητας για να κοινωνικοποιήσει τις ζημιές με κόστος την υφαρπαγή οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων από την τάξη των εργαζομένων. Αλλά ας έχουμε συνείδηση ότι το Σχέδιο Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους³ προσφέρει έναν διαφορετικό τρόπο αντιμετώπισης μιας οικονομικής κρίσης από την πλευρά της δημόσιας διοίκησης. Ακόμα περισσότερο αν συγκρίνουμε με αυτό που έχουμε ζήσει την τελευταία δεκαετία.

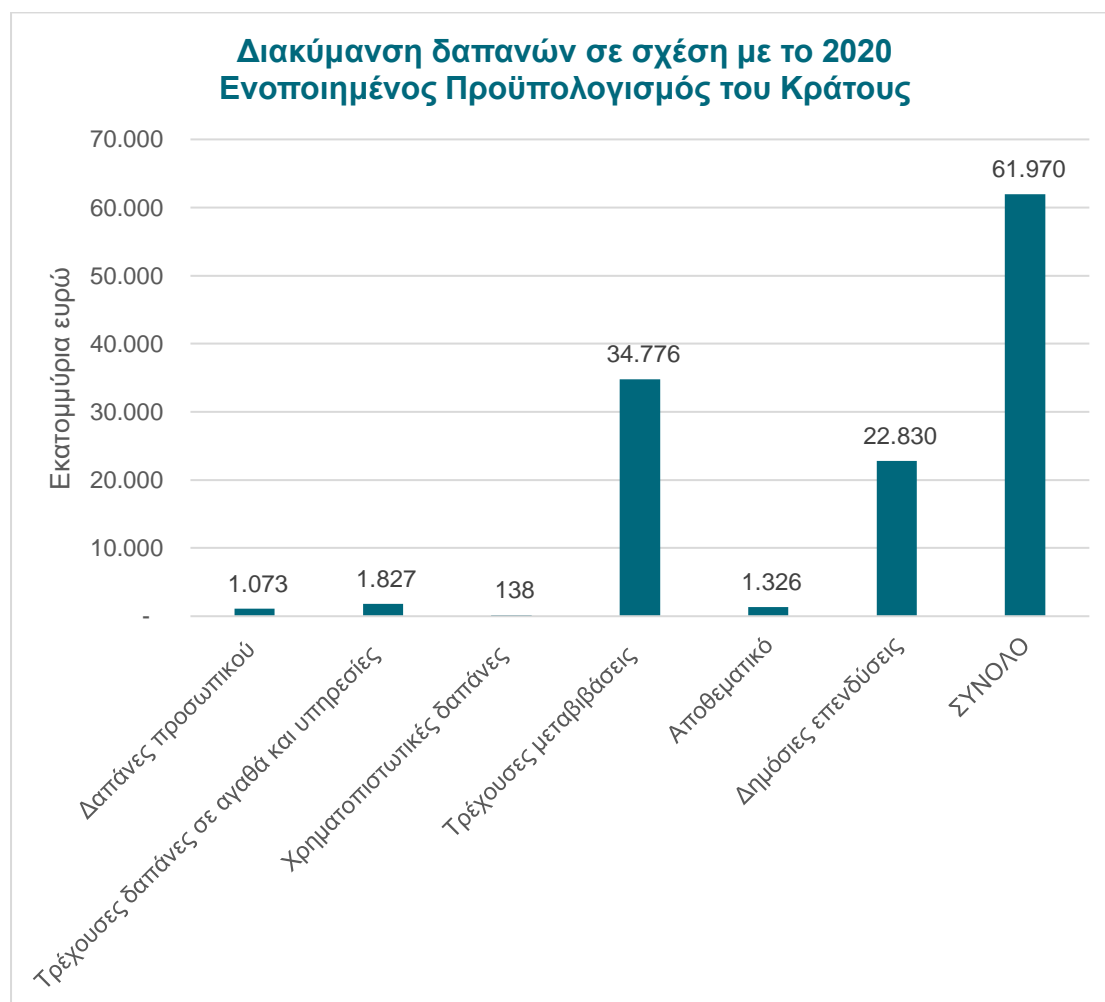
¹ Ο Κάρλος Σάντσεθ Μάτο (Carlos Sánchez Mato) είναι υπεύθυνος οικονομικής πολιτικής της Ενωμένης Αριστεράς (Izquierda Unida) και καθηγητής εφαρμοσμένων οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Κομπλουτένσε (Complutense) της Μαδρίτης

² Δρ. Πολιτισμικής Γεωγραφίας, ερευνήτρια ΙΝΠ. Στη μετάφραση της οικονομικής ορολογίας και την τελική θεώρηση του κειμένου συνεργάστηκαν ο Θόδωρος Παρασκευόπουλος (οικονομολόγος, μέλος ΔΣ ΙΝΠ) και η Ελευθερία Αγγέλη (οικονομολόγος, ερευνήτρια ΙΝΠ).

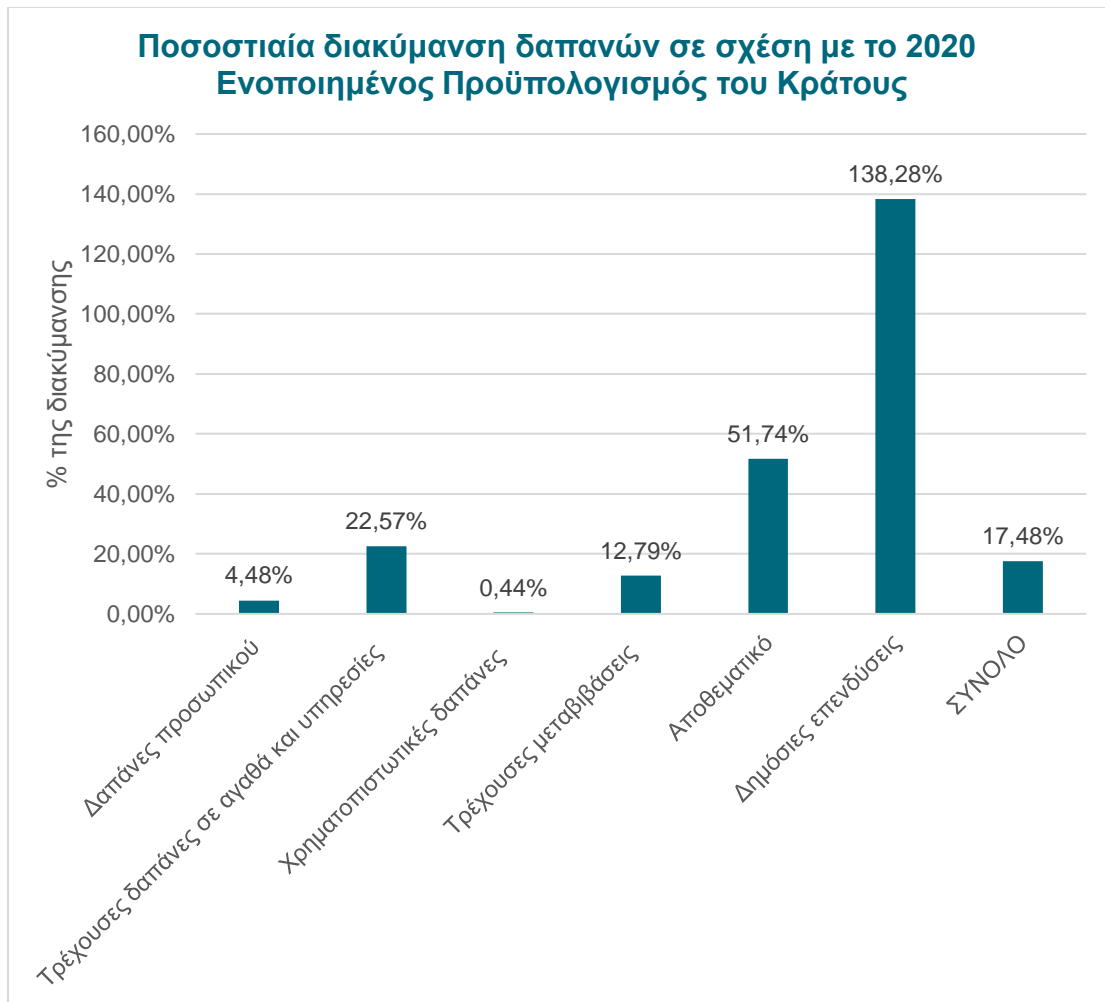
³ Ολόκληρο το Σχέδιο Προϋπολογισμού (στα ισπανικά) υπάρχει στον παρακάτω σύνδεσμο: <https://www.sepg.pap.hacienda.gob.es/sitios/sepg/es-ES/Presupuestos/PGE/ProyectoPGE2021/Paginas/ProyectoPGE2021.aspx> (Σ.τ.Μ)

Δεν λύνει όλα τα προβλήματα αλλά είναι ένα πρώτο και πολύ σημαντικό βήμα για να δημιουργήσουμε μια νέα κοινή λογική που υποτάσσει το συμφέρον κάποιων λίγων σε αυτό που είναι καλύτερο για όλους μας. Ήταν πια καιρός να εστιάσουμε περισσότερο στους από κάτω από ό,τι στους από πάνω.

Τα στοιχεία είναι εκεί. Ο προϋπολογισμός των ενοποιημένων δαπανών αυξάνεται κατά 19,4%. Πρόκειται για μια αύξηση 89.444 εκατομμυρίων ευρώ σε σχέση με το 2020 και από αυτό το ποσό το ένα τέταρτο θα κατευθυνθεί σε κοινωνικές δαπάνες οι οποίες ανέρχονται σε 22.394 εκατομμύρια (10,3%) Προφανώς χρειάζονται πολλά περισσότερα αλλά παρ' όλ' αυτά δεν υπάρχει καμία σχέση με τον τρόπο αντιμετώπισης της ύφεσης πρώτα από το Σοσιαλιστικό Κόμμα (PSOE) μέχρι το 2011 και μετά από το Λαϊκό Κόμμα (PP) μέχρι την πρόταση μομφής το 2018. Χωρίς την εξυπηρέτηση του χρέους, οι ενοποιημένες δαπάνες αυξάνονται κατά 61.970 εκατομμύρια, δηλαδή κατά 17,4%.

* Πηγή : Sánchez Mato C. Με βάση στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών

* Πηγή: Sánchez Mato C. Με βάση στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών

Το κονδύλι που ποσοστιαία έχει αυξηθεί περισσότερο είναι οι δημόσιες επενδύσεις με αύξηση άνω του 138%. Στο πρόγραμμα ενίσχυσης του τουρισμού, αυτής της μονοκαλλιέργειας στην οποία βασίζουμε μεγάλο μέρος της οικονομικής μας δραστηριότητας, θα διατεθούν 4.262 εκατομμύρια ευρώ, ανεβάζοντας το συνολικό ποσό με το οποίο έχει στηρίξει η Κυβέρνηση τον κλάδο στα σχεδόν 20.000 εκατομμύρια. Από την έναρξη της πανδημίας έχουν ληφθεί διάφορα δραστικά μέτρα για να στηριχτεί ο τουρισμός στη χώρα μας, τα οποία έχουν ωφελήσει τόσο εργαζόμενους και εργαζόμενες όσο και επιχειρήσεις. Επίσης θα επενδυθούν πάνω από 5.500 εκατομμύρια ευρώ στην προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σε ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων, σε ηλεκτρικά αυτοκίνητα και σε εγκατάσταση σταθμών ανεφοδιασμού. Η οικολογική μετάβαση δεν μπορεί να περιμένει το τέλος της πανδημίας. Οι επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη, τεχνητή νοημοσύνη και ψηφιακή κατάρτιση θα ξεπεράσουν τα 12.300 εκατομμύρια ενισχύοντας την καινοτομία και την παραγωγικότητα των επιχειρήσεών μας.

Απέναντι σε μια δεξιά που αγνοεί τα προφανή και που δηλώνει με δυσφορία ότι οι αυξήσεις δαπανών οφείλονται αποκλειστικά στις χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να τονίσουμε ότι όντως υπάρχει μία αύξηση κατά 30%, 26.634 εκατομμυρίων, αλλά το υπόλοιπο 70%, δηλαδή 62.810 εκατομμύρια ευρώ, προέρχονται από τη δηλωμένη πολιτική βούληση της κυβέρνησης συνασπισμού ώστε να αντιμετωπιστεί η τόσο σύνθετη οικονομική κατάσταση.

Επίσης διάφοροι προφήτες προβλέπουν ότι ένας προϋπολογισμός που βασίζεται στο δημόσιο χρέος και αυξάνεται υπερβολικά δεν θα είναι βιώσιμος. Ωστόσο, πέρα από το ίδιο το ύψος του χρέους που δε θα αποτελέσει ποτέ πρόβλημα όσο η κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα *στηρίζει τους μετόχους της*, αυτό που πρέπει να μας απασχολεί είναι η εξέλιξη της εξυπηρέτησης του χρέους, της ετήσιας δαπάνης. Κι αυτή θα αυξηθεί μόνο κατά 0,4%, κατά 128 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή μόνο κατά 0,14% της ενοποιημένης αύξησης δαπανών. **Για να το θέσουμε διαφορετικά, για κάθε πρόσθετο ευρώ για την αποπληρωμή του χρέους, θα διατεθούν 175 ευρώ παραπάνω για αύξηση κοινωνικών δαπανών. Αν ρωτήσω τους ανθρώπους της γειτονιάς μου, θα μου πουν ότι αξίζει τον κόπο.**

Γι' αυτό δεν αμφιβάλλω ότι ο προϋπολογισμός ως εργαλείο θα έχει πολύ σημαντικό αντίκτυπο στην ενίσχυση του αγώνα ενάντια στη φτώχεια, την ανισότητα και τον κοινωνικό αποκλεισμό και θα συμβάλλει στην προστασία των πιο ευάλωτων ομάδων απέναντι στην επέλαση της κρίσης που έχει δημιουργήσει η Covid-19.

Επειδή υπάρχουν **συγκεκριμένα σημεία, κρυμμένα ανάμεσα στις χιλιάδες των σελίδων του Προϋπολογισμού, που βελτιώνουν τη ζωή των πιο αδύναμων. Με αυτή την έννοια είναι εξαιρετικά θετική η αύξηση κατά 5% του IPREM (Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples), του δείκτη που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των παροχών και επιδοτήσεων για τους πιο ευάλωτους.** Πρόκειται για μια αύξηση πέντε φορές πάνω από την τελευταία που είχε πραγματοποιηθεί και αποδεικνύει ξεκάθαρα το στοίχημα της κυβέρνησης συνασπισμού να τοποθετήσει στο κέντρο του οικονομικού και πολιτικού ενδιαφέροντος αυτού/ες που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο ή ήδη βρίσκονται σε δυσχερή κατάσταση.

Η πλήρης στροφή ως προς τη διεύρυνση της προστασίας του Συστήματος για την Προσωπική Αυτονομία και Φροντίδα για Άτομα σε Κατάσταση Εξάρτησης (SAAD – Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia) με μια αύξηση κατά 46% στις εισφορές του Κράτους (πάνω από 600 εκατομμύρια) είναι ένα ακόμα πολύ θετικό στοιχείο. Όπως επίσης και η προώθηση με πάνω από 700 εκατομμύρια επενδύσεων

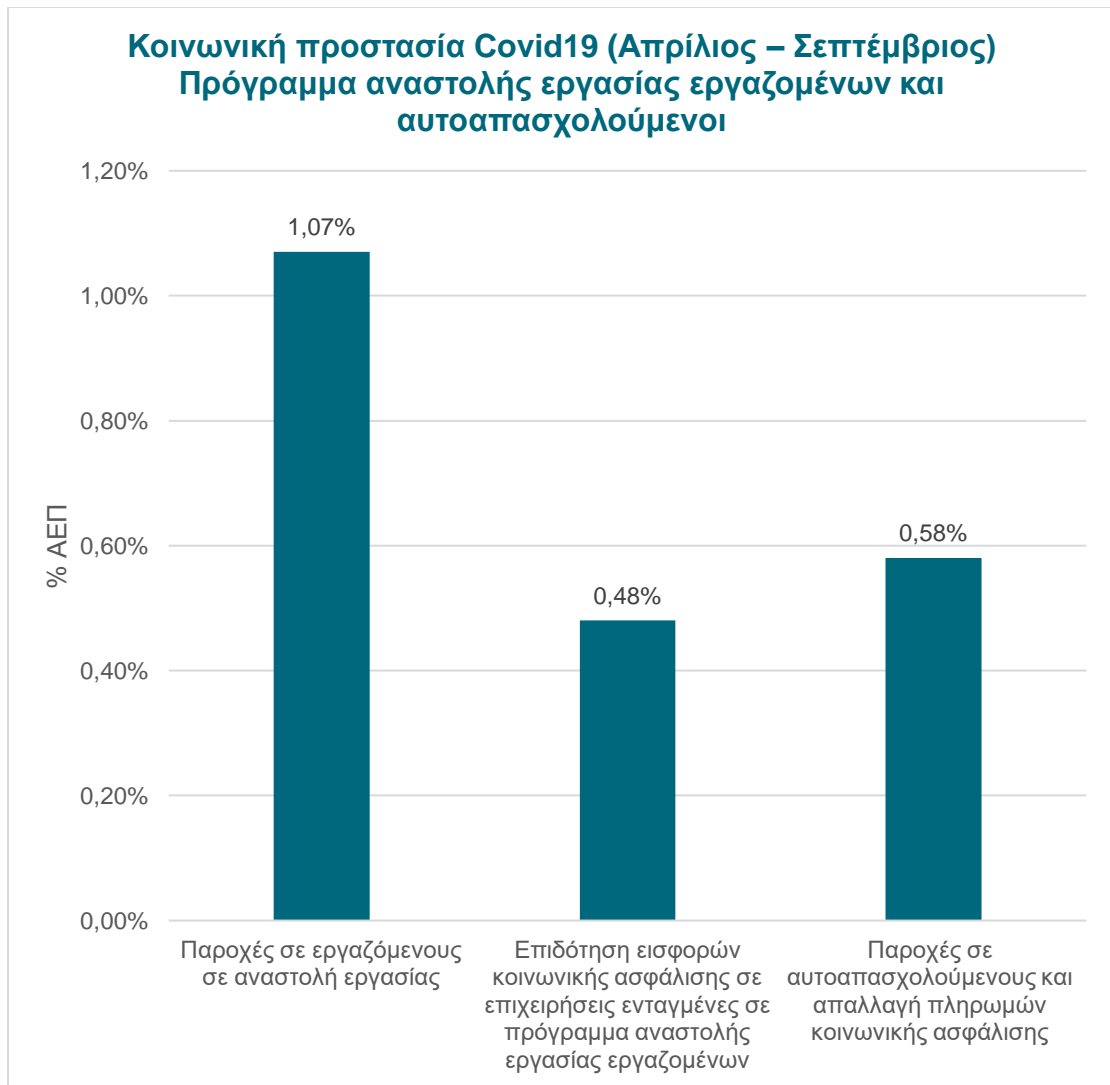
που βελτιώνουν τη φροντίδα ηλικιωμένων ατόμων. Στόχος είναι να μειωθούν δραστικά οι λίστες αναμονής και να βελτιωθούν οι παροχές που λαμβάνουν ενώ ταυτόχρονα προχωράει η αλλαγή του μοντέλου πρόνοιας από το σημερινό ιδρυματικό στη φροντίδα κατ' οίκον.

Παράλληλα το **Ελάχιστο Αναγκαίο Εισόδημα** θα αυξηθεί κατά **19,9%** , ανεβάζοντας το κονδύλι στον προϋπολογισμό του 2021 στο ποσό των **2.988 εκατομμυρίων**, από το οποίο θα ωφεληθούν περίπου **850.000 οικογένειες**. Σε σχέση με αυτό πρέπει να πούμε δυνατά και ξεκάθαρα ότι δεν χρειάζονται μόνο περισσότερα χρήματα. Είναι επιτακτική ανάγκη να βελτιωθούν οι διαδικασίες χορήγησης και να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες ώστε να αποφευχθεί κάποιες **Αυτόνομες Περιφέρειες, εκμεταλλευόμενες τις περιστάσεις, να αποσύρονται από τον επιβεβλημένο αγώνα για τη φροντίδα των πιο ευάλωτων**.

Ήδη πριν την έκρηξη της πανδημίας, το 26% του ισπανικού πληθυσμού βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Αν ήδη ήταν απαραίτητη η προστασία των πιο ευάλωτων, δεν χρειάζεται μια εκ βαθέων ανάλυση για να συνειδητοποιήσουμε ότι η παρούσα κρίση θα οδηγήσει πολύ περισσότερο κόσμο σε μη βιώσιμη κατάσταση. Μόνο με μια αύξηση στον προϋπολογισμό πολύ πιο υψηλή από αυτήν που έχει συμφωνηθεί για το Ελάχιστο Αναγκαίο Εισόδημα μπορεί να αποφευχθεί ο κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού να μετατραπεί σε σοβαρή υλική στέρηση για πολλές και πολλούς.

Στο ίδιο πνεύμα κινείται η αύξηση στο 20% του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, σχεδόν 4.800 εκατομμύρια περισσότερα για τη χρηματοδότηση όλων των επιδομάτων και παροχών που θεσπίστηκαν λόγω της πανδημίας, συνολικού ύψους 25.012 εκατομμυρίων. Σε αυτό το κονδύλι περιλαμβάνεται η επαναφορά ενός επιδόματος 430 ευρώ για άτομα που έχουν εξαντλήσει το χρονικό διάστημα για το επίδομα ανεργίας.

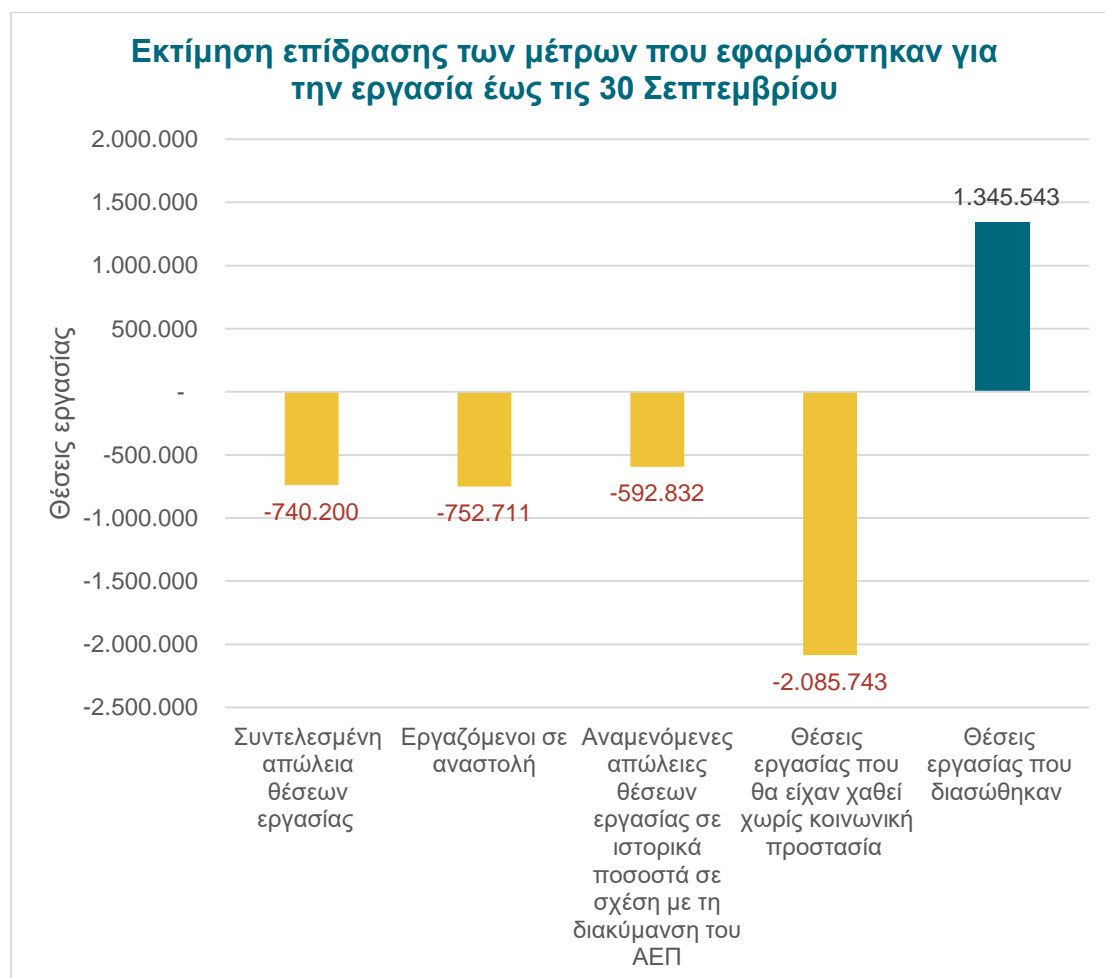
Ο προϋπολογισμός για το 2021 εμβαθύνει στην κατεύθυνση που έχει δρομολογηθεί από τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους με σκοπό τη διάσωση θέσεων εργασίας που κινδυνεύουν από το μαζικό κλείσιμο επιχειρήσεων και το ξαφνικό «φρενάρισμα» της οικονομίας.

** Πηγή: Sánchez Mato C. Με βάση στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας και του Υπουργείου Κοινωνικής Ασφάλισης*

Αν και θα επιθυμούσαμε περισσότερη αποφασιστικότητα και ταχύτητα στη λήψη κάποιων αποφάσεων, τα αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα θετικά. Έχει διατεθεί το 1,07% του ΑΕΠ σε παροχές στους εργαζομένους που έχουν ανασταλεί οι συμβάσεις τους λόγω της πανδημίας, ένα 0,48% του ΑΕΠ σε επιδοτήσεις επιχειρήσεων για την κάλυψη της κοινωνικής ασφάλισης αυτών των εργαζομένων και ένα 0,58% του ΑΕΠ σε αυτοαπασχολούμενους και μικρούς επιχειρηματίες λόγω παύσης των δραστηριοτήτων τους. Πρόκειται για μία πολύ σημαντική προσπάθεια με ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα για την εργασία, ειδικά αν συγκρίνουμε με τις θέσεις εργασίας που θα είχαν χαθεί αν ακολουθούσαμε τις πολιτικές που εφάρμοσαν πρώτα το Σοσιαλιστικό Κόμμα και αργότερα το Λαϊκό Κόμμα στην προηγούμενη κρίση. Ακόμα και με την υφιστάμενη απώλεια πάνω από 740 χιλιάδων θέσεων εργασίας τον Σεπτέμβριο, πρέπει να

τονίσουμε ότι έχουν διασωθεί 1,3 εκατομμύρια θέσεις χάρη στα μέτρα που εφαρμόστηκαν.

* Πηγή: *Sánchez Mato C. Με βάση στοιχεία του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικών (INE) και της Δημόσιας Υπηρεσίας Εργασίας (SEPE)*

Στη διάρκεια αυτής της υγειονομικής έκτακτης ανάγκης στη Μαδρίτη⁴ το Λαϊκό Κόμμα και οι Πολίτες (Ciudadanos), με την απαραίτητη στήριξη του Vox, έχουν αυξήσει τον προϋπολογισμό για την υγεία κατά 1,3%. Σε αντίθεση με αυτήν την τσιγκούνικη αύξηση, ο προϋπολογισμός της κυβέρνησης συνεργασίας αυξάνει αυτά τα κονδύλια κατά 75,3%. 110 εκατομμύρια τα οποία, να σημειωθεί, έχουν δοθεί από την κεντρική κυβέρνηση, έναντι 3.149 εκατομμυρίων, ένα τέταρτο των οποίων θα κατευθυνθεί για την αγορά εμβολίων για την Covid-19.

⁴ Αναφερόμενος στη Μαδρίτη, ο συγγραφέας εννοεί τη συντηρητική (Λαϊκό Κόμμα/Πολίτες) τοπική κυβέρνηση της Μαδρίτης, με την υποστήριξη του ακροδεξιού Vox, σε αντιπαραβολή προς τον κεντροαριστερό κυβερνητικό συνασπισμό σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ του σοσιαλδημοκρατικού κόμματος (PSOE) και της Αριστεράς (Σ.Τ.Μ.)

Το 2021 τα κονδύλια που θα διατεθούν στην Εκπαίδευση θα αυξηθούν με πάνω από 2.000 εκατομμύρια ευρώ μέχρι του ποσού των 4.893 εκατομμυρίων ευρώ, κατά 70,2% περισσότερα από το 2020. Από αυτό το ποσό 2.090 εκατομμύρια θα διατεθούν σε υποτροφίες. Τα κονδύλια για το πρόγραμμα υποτροφιών και υποστήριξης σπουδών αυξάνονται στα 1.984 εκατομμύρια ευρώ, κατά 35% πάνω από πέρυσι, χρονιά στην οποία συντελέστηκε η σημαντικότερη αύξηση των τελευταίων ετών. Επίσης προωθείται ένα Σχέδιο Εκσυγχρονισμού της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για να διευκολυνθεί η ενσωμάτωση των νέων στην αγορά εργασίας στο οποίο θα διατεθούν 1.500 εκατομμύρια.

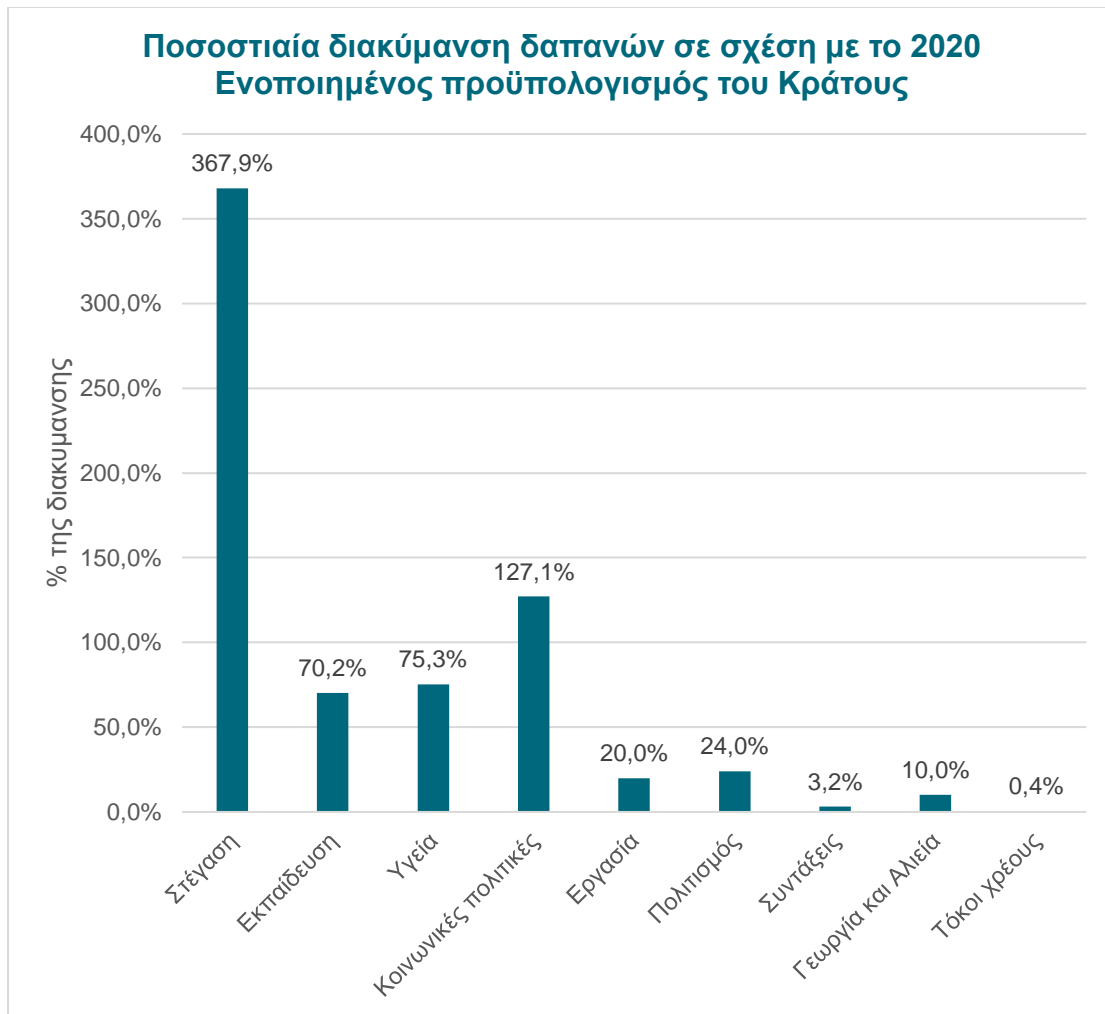
Δεν είναι λιγότερο σημαντική η ενίσχυση των πολιτικών στέγασης με 1.772 εκατομμύρια, μια αύξηση κατά 367,9% μέχρι του ποσού των 2.253 εκατομμυρίων.

Περίπου 10 εκατομμύρια συνταξιούχοι θα δουν τη σύνταξή τους να αυξάνεται με την τιμαριθμική αναπροσαρμογή (κατά 0,9%) και τα 450.000 άτομα που λαμβάνουν συντάξεις μη ανταποδοτικού χαρακτήρα θα έχουν μια παραπάνω αύξηση (το διπλάσιο, 1,8%). Η δαπάνη για συνταξιοδοτικές πολιτικές θα αυξηθεί κατά 5.085 εκατομμύρια ευρώ, κατά 3,2% παραπάνω από ό,τι το 2020. Επίσης οι μισθοί των δημόσιων υπαλλήλων θα αυξηθούν κατά 0,9%.

Οι μεταβιβάσεις σε άλλες διοικητικές αρχές θα αυξηθούν κατά 17.893 εκατομμύρια ευρώ, κατά 43,1% μέχρι του ποσού των 70.288 εκατομμυρίων ευρώ. Με αυτόν τον τρόπο, σε ένα κράτος αποκεντρωμένο όπως είναι το ισπανικό, θα διατεθούν πολύ περισσότεροι πόροι στις Αυτόνομες Περιφέρειες ώστε να μπορέσουν κι αυτές να αυξήσουν τα κονδύλια σε βασικούς τομείς που υπάγονται στις αρμοδιότητές τους, όπως η εκπαίδευση και η υγειονομική περίθαλψη.

Επιτακτική είναι και η ανάγκη ανάληψης δράσης για τη βελτίωση της θέσης των παραγωγών και, όχι λιγότερο σημαντικό, για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του πληθυσμού που ζει από τη γεωργία και την αλιεία. Η αντίστοιχη δαπάνη θα αυξηθεί κατά 781 εκατομμύρια, κατά 10%, ανεβάζοντας το ποσό που θα διατεθεί στα 8.405 εκατομμύρια.

Στον πολιτισμό θα διατεθούν 1.124 εκατομμύρια ευρώ, κατά 24% παραπάνω από ό,τι τα τελευταία έτη. Οι δύο τομείς του πολιτισμού που ενισχύονται περισσότερο στον σχεδιασμό της Κυβέρνησης είναι η πολιτιστική προώθηση και συνεργασία και το βιβλίο και οι πολιτιστικές εκδόσεις.

* Πηγή: Sánchez Mato C. Με βάση στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών

Τελικά, αυτός ο προϋπολογισμός για το 2021 θα επιτρέψει την αποφασιστική ανάληψη δράσης ενάντια στην πανδημία και την ενίσχυση της ανοικοδόμησης και του μετασχηματισμού της οικονομίας, προστατεύοντας την κοινωνική πλειοψηφία.

Αλλά αυτό δεν είναι αρκετό. Δεν είναι ο δικός μας προϋπολογισμός γιατί, όπως είναι λογικό, αντικατοπτρίζει τον παρόντα συσχετισμό δυνάμεων στην κυβέρνηση συνασπισμού. Βέβαια, είναι σαφές ότι οι στόχοι του προϋπολογισμού είναι φιλόδοξοι και θα καλύψουν πολλές από τις βασικές προτεραιότητες για τις οποίες ο κόσμος ζητά λύσεις.

Αλλά ακόμα κι αν είναι ένα πρώτο βήμα, υπολείπεται των προσδοκιών μας στον τομέα της φορολογικής δικαιοσύνης. Καλοδεχούμενη η πρόοδος ώστε οι μεγάλες επιχειρήσεις, οι μεγάλες περιουσίες και τα υψηλά εισοδήματα να εισφέρουν περισσότερο από μία φορά στο σύνολο των δημόσιων πολιτικών που ωφελούν την

κοινωνική πλειοψηφία, αλλά τα μέτρα που περιλαμβάνει αυτό το σχέδιο προϋπολογισμού δείχνουν ξεκάθαρα το τρέμουλο που πιάνει το Σοσιαλιστικό Κόμμα όταν προσπαθεί να συνομιλήσει ανοιχτά με τις ελίτ αυτής της χώρας.

Γιατί αν και υπάρχει πρόοδος ως προς την ενίσχυση της φορολογικής δικαιοσύνης, στον Φόρο Περιουσίας αύξηση από το 2,5% στο 3,5% για περιουσίες άνω των 10 εκατομμυρίων, ή στον Φόρο Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων αύξηση 3 μονάδων για εισοδήματα από κεφάλαιο άνω των 200.000 ευρώ και 2 μονάδων για εισοδήματα από εργασία άνω των 300.000 ευρώ, αυτό δεν θα ανατρέψει τα τεράστια προνόμια που απολαμβάνουν αυτοί που κατέχουν τα περισσότερα. Για παράδειγμα, σε αυτή τη χώρα οι πιο πλούσιοι που υποχρεούνται να καταβάλλουν Φόρο επί της Περιουσίας πληρώνουν κατά μέσο όρο το 0,16% για αυτά που τους ανήκουν. Ούτε λίγο ούτε πολύ 96 φορές λιγότερο από τη φορολογία που έχει η κατανάλωση μέσω του ΦΠΑ που κατά μέσο όρο είναι στο 15,3%. Και οι 206 χιλιάδες φορολογούμενοι που κατέχουν τα περισσότερα θα συνεχίσουν να αντιμετωπίζονται σαν βασιλιάδες. Αυτό το 0,5% θα συνεχίσει να απολαμβάνει απαράδεκτα προνόμια γιατί έχει μεγάλη εξουσία χωρίς την ανάγκη να κατεβαίνει σε εκλογές. Η περιουσία των 100 πιο πλούσιων Ισπανών ανέρχεται στα 148.200 εκατομμύρια ευρώ. Και η συντριπτική τους πλειοψηφία δεν θα επηρεαστεί από τη φορολογική αύξηση που θεσπίστηκε γιατί εκμεταλλεύονται το φορολογικό κρησφύγετο που καθιέρωσαν το Λαϊκό Κόμμα και οι Πολίτες στη Μαδρίτη ώστε να μην συνεισφέρουν. Σχεδόν όλες οι απαλλαγές από τον Φόρο επί της Περιουσίας συγκεντρώνονται εκεί. Από το 2011, το Λαϊκό Κόμμα έχει χαρίσει στους πιο πλούσιους (με μέση περιουσία 10 εκατομμυρίων) 8.052 εκατομμύρια ευρώ. Δεν είναι περίεργο που μετά κάνουν δωρεές, κάποιες φορές στο σύστημα δημόσιας υγείας και άλλες πολλές στο κρυφό ταμείο του Λαϊκού Κόμματος.

Όταν μιλάμε για την υλοποίηση μιας φορολογικής μεταρρύθμισης όπου θα πληρώνουν οι πλούσιοι, θα ακούσετε τον κυρίαρχο τύπο να απαντάει ότι έτσι δεν συγκεντρώνονται χρήματα. Λένε ψέματα. Απλώς μειώνοντας τις απαλλαγές που καθιέρωσε η Μαδρίτη θα εξασφαλιζόνταν 1.000 εκατομμύρια. Αν πέρα από την κατάργηση των φορολογικών δώρων της Μαδρίτης στους 18.587 πλούσιους της καταφέρναμε ώστε σε όλη τη χώρα οι πλούσιοι να φορολογούνται κατά μέσο όρο με 1,5% επί της συνολικής τους περιουσίας, θα εξασφαλίσαμε 9.195 εκατομμύρια επιπλέον ετήσια έσοδα, σχεδόν 7% περισσότερα από τα πραγματικά τρέχοντα έσοδα των Αυτόνομων Περιφερειών. Γι' αυτό η φορολόγηση της μεγάλης περιουσίας με 1,5% κατά μέσο όρο, δηλαδή 10 φορές λιγότερο από το ποσοστό που πληρώνει μια οικογένεια σε ΦΠΑ, δεν είναι δημευτική. Είναι θέμα δικαιοσύνης. Θα σήμαινε ότι θα

μπορούσε να διατεθεί το τριπλάσιο από τον προϋπολογισμό για το Ελάχιστο Αναγκαίο Εισόδημα.

Δεν είναι αρκετό, όπως έχει γίνει, να αυξηθούν τα οι συντελεστές. Πρέπει να αλλάξουν οι νόμοι που ρυθμίζουν τις φορολογικές απαλλαγές ώστε σε καμία περίπτωση να μην μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παραχωρήσεις στους εκατομμυριούχους και για φορολογικό dumping στις υπόλοιπες Αυτόνομες Περιφέρειες. Ή κρατική επιβάρυνση για να το αποφύγουν ή διάσωση του φόρου.

Και στον Φόρο Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων ακριβώς τα ίδια. Το γεγονός ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα αντιστάθηκε μέχρι θανάτου για να μην αυξηθεί ο φόρος σε όσους κερδίζουν 10.000 ευρώ το μήνα και αποδέχτηκε αύξηση μόνο για εκείνους που λαμβάνουν 25.000 ευρώ το μήνα δεν είναι ακριβώς μια καλή είδηση. Ρωτήστε στο περιβάλλον σας πόσοι άνθρωποι βρίσκονται σε αυτήν τη «δυσάρεστη» κατάσταση. Θα πρέπει να ψάξετε πολύ γιατί αποτελούν μόνο το 0,5% των φορολογούμενων.

Στο ίδιο πνεύμα πρέπει να λυπούμαστε που δεν θα έχουμε έναν ικανοποιητικό «Φόρο Τόμπιν» το 2021. Γιατί το να μην επιβαρυνθούν τα παράγωγα, δηλαδή, οι πιο κερδοσκοπικές χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, είναι μια κακή απόφαση. Το να αφήσεις εκτός φορολόγησης εργαλεία όπως συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures), δικαιώματα προαίρεσης (options), τίτλους κτήσεις μετοχών (warrants), δικαιώματα αγοράς μετοχών, συμβάσεις αγοραπωλησίας δικαιωμάτων προαίρεσης ή συμβάσεις CfDs (contracts for difference) σημαίνει ακριβώς ότι αντιμετωπίζεις προνομιακά τις πιο επιζήμιες για την πραγματική οικονομία συναλλαγές. Τελικά θα φορολογηθούν μόνο ένα 3% των συναλλαγών που θα έπρεπε να υπόκεινται σε φορολόγηση. Ο Φόρος Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών, ακόμα και με πρόβλεψη για μείωση της τάξης του 60% των πιο κερδοσκοπικών συναλλαγών, θα οδηγούσε σε 18 φορές περισσότερα έσοδα από αυτά που υπολογίζει τώρα η Εφορία. **Βέβαια, ακόμα και σε αυτόν τον «μίνιμουμ» φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών που πέρασε ήταν αντίθετοι το Λαϊκό Κόμμα, οι Πολίτες και το Vox, οι οποίοι, πάντα στο πλευρό των πλουσίων, εναντιώθηκαν στη φορολόγηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών με έναν συντελεστή 20 φορές χαμηλότερο από αυτόν που έχει ένα καρβέλι ψωμί.**

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, το Σχέδιο Προϋπολογισμού του 2021 φέρνει καλές ειδήσεις αλλά υπάρχουν και πλευρές που επείγει να αλλάξουν στην εφαρμογή.

Εκτός από την άτολμη φορολογική μεταρρύθμιση, οι προσλήψεις στο Δημόσιο απέχουν πολύ από αυτό που θα ήταν αναγκαίο. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα έχει επιμείνει

για τη συνέχιση της ισχύος του ποσοστού αναπλήρωσης με τα κριτήρια του 2018, δηλαδή αυτά που θεσμοθέτησε το Λαϊκό Κόμμα (100% σε τομείς προτεραιότητας και 75% στους υπόλοιπους). Το αποτέλεσμα είναι η δημιουργία 1.273 θέσεων εργασίας στο Δημόσιο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα σώματα ασφαλείας. Με τον ρυθμό που έχει καθοριστεί για το 2021, θα χρειαστούν 36 χρόνια για την ανάκτηση των θέσεων εργασίας που υπήρχαν το 2008. Μεταξύ αυτού του έτους και του 2020 η δημόσια κεντρική διοίκηση έχει χάσει 51.963 εργαζόμενους, δηλαδή το 9,13%. Η συνολική εικόνα είναι καταστροφική γιατί το 17,9% των δημόσιων υπάλληλων είναι άνω των 60 ετών, το 72,57% είναι μεταξύ 40 και 59 ετών και μόνο το 9,51% είναι κάτω των 40 ετών. Σε 10 χρόνια θα συνταξιοδοτηθεί το 51,2% των υπαλλήλων της Γενικής Διοίκησης του Κράτους. Δεν μπορούμε να απαιτούμε αποτελεσματικότητα στη χορήγηση κοινωνικών βοηθημάτων, ταχύτητα στη διεκπεραίωση ζητημάτων που σχετίζονται με τις αναστολές συμβάσεων εργασίας, άμεση ανταπόκριση στον τομέα των προληπτικών πολιτικών στη δημόσια υγεία και βελτιώσεις στον αγώνα ενάντια τις φορολογικές απάτες αν δεν αναπληρώσουμε με γοργούς ρυθμούς το προσωπικό στον δημόσιο τομέα που έχει διαλυθεί από τις θανατηφόρες πολιτικές της δεξιάς.

Επίσης, δεν μπορούμε να αισθανόμαστε ικανοποιημένοι με το μήνυμα που στάλθηκε σε μια κοινωνία στην πλειοψηφία της σκανδαλισμένη από τη συμπεριφορά του επίτιμου Βασιλιά και του γιου του, ο οποίος ωφελήθηκε από τη φορολογική απάτη και το ξέπλυμα του πατέρα του. Η αύξηση κατά 8% του προϋπολογισμού του Βασιλικού Οίκου για το επόμενο έτος ποσοτικά δεν είναι σημαντική. Τι σημασία έχουν 740 εκατομμύρια απέναντι στη γενική αύξηση των δαπανών; Όμως ποιοτικά αυτή η κατά 0,0008% αύξηση των δημόσιων δαπανών ενοχλεί έντονα όλους όσους αγανάκτησαν με το γεγονός ότι την ίδια περίοδο που η κοινωνική πλειοψηφία υπέφερε από μια βάνουση κρίση, ο Αρχηγός του Κράτους συγκέντρωνε μια περιουσία για την οποία δεν έχει φορολογηθεί.

Ούτε μπορούμε να αισθανόμαστε ικανοποιημένοι με τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Άμυνας που προτάθηκε για το 2021 ο οποίος φτάνει τα 10.863,17 εκατομμύρια ευρώ και έχει αυξηθεί κατά 6,5% σε σχέση με το 2020, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη αντίστοιχα κονδύλια που έχουν δοθεί σε άλλα υπουργεία. Προκαλεί ντροπή το γεγονός ότι ενώ υπάρχουν ελλείψεις σε μέσα για την αντιμετώπιση της πανδημίας, διατίθενται τεράστια ποσά σε ειδικά προγράμματα εξοπλισμών. Με τα 2.800 εκατομμύρια ευρώ που κόστισε η απόκτηση των θωρακισμένων Leopard θα μπορούσαν να έχουν αγοραστεί πάνω από 100.000 αναπνευστήρες. Ας ρωτήσουμε τον κόσμο τι είναι πιο χρήσιμο για να σωθούν ζωές...

Τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, στον προϋπολογισμό τα κονδύλια για τη Συνεργασία για την Ανάπτυξη (βοήθεια προς φτωχές χώρες) έχουν αυξηθεί για το 2021 μόνο κατά 20%, δηλαδή κατά 112 εκατομμύρια ευρώ. Εντούτοις ήταν επιτακτική ανάγκη να αυξηθεί η δαπάνη στα 900 εκατομμύρια ευρώ για να φτάσει στο 0,5% του Εθνικού Ακαθάριστου Εισοδήματος. Δεν φτάσαμε ούτε στα μισά του δρόμου. Και είναι απαραίτητο να δράσουμε γιατί μας το επιβάλλει η πραγματικότητα του πλανήτη μας. Το 2019 η Ισπανία μείωσε στο μισό τη Δημόσια Αναπτυξιακή Βοήθεια (AOD – Ayuda Oficial al Desarrollo) σε σχέση με το 2018 και ο προϋπολογισμός της Ισπανικής Υπηρεσίας Διεθνούς Συνεργασίας για την Ανάπτυξη (AECID - Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo) μειώθηκε στα 2 ευρώ για κάθε 3 ευρώ που διέθετε το 2011, ενώ η ανθρωπιστική βοήθεια είναι σήμερα έξι φορές μικρότερη από ό,τι ήταν το 2008.

Με βάση όλα τα παραπάνω, ας δούμε αυτό το Σχέδιο Προϋπολογισμού ως ένα βήμα μπροστά, αλλά ας έχουμε στο μυαλό μας ότι τώρα έρχονται τα πιο σημαντικά. Πρώτα πρέπει να καταφέρουμε να είναι ο προϋπολογισμός ολόκληρου του κυβερνητικού συνασπισμού και της κοινωνικής πλειοψηφίας αυτής της χώρας. Δεύτερον πρέπει να έχουμε συνείδηση του αληθινού ορίζοντα. Κι αυτός δεν είναι η διαχείριση ενός καταστροφικού καπιταλισμού που υποβαθμίζει την υγεία και την ευημερία προς όφελος των πιο ισχυρών. Στόχος μας είναι ο σοσιαλισμός εμποτισμένος με οικολογία και φεμινισμό.

Σε τίποτα δεν θα ωφελήσει να πιστέψουμε ότι ο προϋπολογισμός είναι ο στόχος. Πρέπει να συνεχίσουμε να προχωράμε μπροστά θέτοντας σε εφαρμογή βιώσιμες και δίκαιες προτάσεις μετασχηματισμού που πάνε πιο μακριά από προνοιακά μέτρα που αφήνουν άθικτο το σύστημα.